

Jak májm povzbudit semena ke klĀ-Ā•enĀ-?

PĀ™Ā-spĀ›vek pĀ™idal Radek Kastner

[26.06.2008]

AktualizovĀ›no [26.06.2008]

O: Semena masoĀ›ravĀ›ch rostlin klĀ-Ā•Ā- buĀ• velmi snadno, tĀ©mĀ›Ā™ snadno, nebo je to skoro nemoĀ›nĀ©!

Ve vĀ›tĀ›inĀ› pĀ™Ā-padĀ›

pĀ™ipravte kvĀ›tinĀ›Ā• se stejnĀ›m substrĀ›tem, kterĀ› by vyhovoval dospĀ›lĀ© rostlinĀ›. Nasypte semena na povrch substrĀ›tu a nezahrnujte je. UchovĀ›vejte substrĀ›t stĀ›le vlhkĀ› a na svĀ›tle, prostĀ› jako kdyby kvĀ›tinĀ›Ā• obsahovaly pĀ›stovanĀ© masoĀ›ravĀ© rostliny a potom Ā•ekejte. KlĀ-Ā•enĀ- semen masoĀ›ravĀ›ch rostlin trvĀ› dĀ©le, neĀ› je tomu u zahradnĀ- zeleniny Ā©“ pokud semena vyklĀ-Ā•Ā- bĀ›hem nĀ›kolika tĀ›dnĀ›, je vĀ›tĀ›ina pĀ›stiteckĀ›ch veterĀ›nĀ› mile pĀ™ekvapena. NĀ›kterĀ›m masoĀ›ravkĀ›m trvĀ› mĀ›sĀ-ce, neĀ› vyklĀ-Ā•Ā-. KdyĀ› jsem vysĀ©val semena, nevzdĀ›val jsem to klidnĀ› ani po dvou ubĀ›hnutĀ›ch letech. TrpĀ›livost je klĀ-Ā•ovĀ© slovo. Vysejte semena a potom se snaĀ›te na kvĀ›tinĀ›Ā• zapomenout Ā©“ sledovanĀ› kvĀ›tinĀ›Ā• nikdy nevyklĀ-Ā•Ā-.

Nepenthes ventricosa - semenĀ›Ā•e

Foto Galleria CarnivoraĀ©Barry RiceĀ

Semena vytvĀ›Ā™enĀ›j tropickĀ›mi druhy patĀ™Ā- k tĀ›m, kterĀ› nejrychleji a nejjednoduĀ›ejí klĀ-Ā•Ā-. MĀ›ly by vyklĀ-Ā•it bĀ›hem pĀ›r tĀ›dnĀ› potĀ©, co byly vysypĀ›ny ze semenĀ-kĀ›.

Naproti tomu semena masoĀ›ravĀ›ch rostlin, kterĀ© Ā›ijĀ- na mĀ›stech, kde se vyskytuje skuteĀ›nĀ› zima, je tĀ›Ā›Ā›- pĀ™esvĀ›dĀ›it a donutit ke klĀ-Ā•enĀ-. Tato semena nechtĀ›jĀ- klĀ-Ā•it na podzim, aby nebyly semenĀ›Ā•e zniĀ›eny zimou, takĀ›e oĀ•ekĀ›vajĀ›signĀ›l, kterĀ› jim sdĀ›lĀ›, Ā›e zima prĀ›vĀ› skonĀ›ila a pĀ™ichĀ›zĀ› jaro.

NapĀ™Ā-klad semena rodu Sarracenia (nebo semena tĀ›ch rosnatek - Drosera a tuĀ•nic Ā©“ Pinguicula, z Ā›zemĀ-, kde snĀ›h padĀ› kaĀ›dou zimu) musĀ- projĀ›t chladovou periodou pĀ™edtĀ-m, neĀ› dobĀ™e vyklĀ-Ā•Ā-. (klĀ-Ā•ovĀ© slovo je dobĀ™e Ā©“ nĀ›kterĀ› vyklĀ-Ā•Ā-bez chladovĀ© periody, ale dosĀ›hnete daleko lepĀ›Ā-ho vĀ›sledku, kdyĀ› jim chladnĀ© podmĀ›nky poskytnete) Tato Ā©ŽĀ›pravaĀ© semen chladem se nazĀ›vĀ› stratifikace.

BĀ›hem stratifikace musĀ- bĀ›t semena uchovĀ›na jak v chladu tak i ve vlhku. (semena potĀ™ebujĀ› vstĀ™ebat vodu k tomu, aby mohl zaĀ•Ā-t proces klĀ-Ā•enĀ-) DĀ›vĀ›m pĀ™ednost vysĀ›t takovĀ› semena do jejich kvĀ›tinĀ›Ā›- a dopĀ™Ā›t jim vlhkou,

mrazivou chladnou zimu, právě takovou, jakou mají i dospělá rostliny. Na jaře, po nějaké době chladu, začnou vyrašet z květin. Je to vcelku vzrušující. (Kdy je vzrušen - tak velice, že si musíme sednout a chvíli odpočítat.) Optimální doba stratifikace pro většinu semen Āpirlic (Sarracenia) je kolem 14 dnů. Kratší doby vyrostí v méně komplexní klíčeně. Delší doba stratifikace u *S. leucophylla* může vyřadit v méně množství klíčenosti. Pro některé Āpirlice může být lepší stratifikační doba kolem 21 dnů; *S. purpurea* var. *venosa*, *S. purpurea* subsp. *purpurea* a *S. jonesii* reagují na toto opatření rychleji než klíčeně, i když celkově Āroveň klíčenosti je nakonec stejná.

Sarracenia purpurea - semena

Foto Galleria Carnivora © Barry Rice

Semena mucholapky podivné (Dionaea muscipula) jsou dlouhá kolem 1.5 mm a vypadají, jako lesklé černé hmyz; ve skutečnosti jsou poněkud hrubě zobrazená, (podívejte se na fotografii) Pokud chcete pěstovat mucholapku ze semen, měli byste jim dopřít chladovou a vlhkou stratifikační periodu, dlouhou přibližně 4 týdny a tak, jak jsem popsal výše. Mucholapky pěstované ze semen jsou velké méně než několik centimetrů je třeba po dvou letech od výsevu, takže pokud nemáte skutečně dobrý důvod pěstovat je ze semen, zabývejte se vegetativně rozmnožováním.

Dionaea muscipula - semena

Foto Galleria Carnivora © Barry Rice

Semena některých masožravých rostlin klíčeně extrahují. Zahnuje to ty rostliny, které v sezóně suchých prostředí, jako je tomu u hláznatých nebo trpasličích rosnatek (*Drosera*), byblid (Byblis) a některých bublinatých (*Utricularia*). Mohou to být velmi otravné druhy, které vyžadují velké hrdinství k tomu, aby vyklíčily. Mohou vyžadovat speciální chemikálie, jako je například kyselina giberelová. Nechci být odpovědný za vaši smrt, takže vám o tomto prostředí nebudu říkat nic dalšího. Další druhy vyžadují skarifikaci (pokřivení nebo narušení povrchu semen). Āeasto se Ākáž, že *Drosophyllum* potřebuje ke klíčeně skarifikaci, ale já jsem zjistil, že Āerství semena klíčeně naprosto pohodlně i bez ní.

Některé masožravé

rostliny jsou adaptované na prostředí a okeřují, že se přes jejich životní prostředí občas proženou. A opravdu některé z těchto druhů nebudou klíčeně

dá™-ve, ne¾ budou vystaveny ná›jakému s ohn›m spojenému efektu. Jsou to pravd›podobn› prvky vznikaj›c› pá™i po¾áru a nikoliv samotn› ½ ¾ir z ohn›, která zp›sobuj› následn› kl›-en›. P›stitelem maso¾rav›ch rostlin se mohou pokusit simulovat tento efekt pomoc› osv›tlen› a mal›m ohn›m zalo¾en›m na povrchu substr›tu kv›tin›!

Zleva: Kv›tin› je pá™ipraven...oheˆ za•-n›...plameny dosahuj› vrcholu...

...je po v›jem...zalito...

Foto Galleria Carnivora©Barry Rice

Nech›m v›s na tomhle pracovat bez moj› pomoci â€“ nechci b›t ¾alov›n, kdy¾ se v›m poda™- zap›lit va›sto. (Jen ná›kolik rad: pou¾›jte pouze pá™-rodn› paliva â€“ ¾dn› benz›n, nezapalujte cel› kv›tin›, zkuste vytvo™it "studen› ho™en›, vysejte semena do r›zn› hloubky substr›tu, abyste zvl›jili pravd›podobnost, ¾e dos›hnete spr›vn›ch teplot, kterou semena vy¾aduj›, no a zalijte kv›tin› po po¾áru, abyste dostali prvky obsa¾en› v popelu do substr›tu. Nezapalujte nikdy uvnit™ domu. D›lejte to v›dy pod dohledem dosp›l›ch, zapalte â€ždoutn›kâ€œ a odejd›te stranou.)

N›kte™- lid© experimentuj› s infuzemi obsahuj›c›mi v›luh z kousk› pap›ru, dá™eva atd., aby napodobili chemik›lie spojen› s ohn›m. Abyste se dozvl›d›li o tomto t›matu v›ce, prohledejte web a hledejte "liquid smoke germination".

No a na zvl›r, existuj› n›kter› semena, kter› vypadaj›, ¾e nebudou kl›-it nikdy! Je to zvl›it› pá™-pad v pá™-rod› sb›ran›ch semen. (P™edpokl›d›j› semena, kter› byla leg›ln› a eticky sb›ran›!) Zkou›jet kl›-en› u druh›, kter› jsou v kultivaci nov©, je obzvl›itn› vzru›en›. Celkem •asto jste ne›sp›jn› a semena prost› nevykl›-•. I kdy¾ pokud se to stane, je to •asto ¾asn©. Hodn› it›st› pá™i hled›n› precizn›ho souboru podn›t›, kter› takov› semena o•ek›vaj›.

Page citations:

Ellison, A. 2001; Rice, B.A. 2006a; personal observation.

Revised: November 2007

©Barry Rice, 2005

T: Radek Kastner

